

XAVER

časopis banskobystričkých bohoslovcov
ročník XIV. 2/2007

Interview s Petrom Budajom
Ročníkové výlety
Novokňazi

XAVER

Časopis bohoslovcov
Kňazského seminára
sv. Františka Xaverského v Badíne

vychádza ako občasník
rozširuje sa svojpomocne
ročník XIV.
číslo: 2/2007 (Leto)

jazyková korektúra
Mgr. Erika Brezňanska

teologický poradca
PhLic. Ing. Branislav Koppal, M.A.

technické spracovanie
Ján Jáger, Ján Kraus

coverfoto: www.goaliecamp.nu

adresa redakcie
Kňazský seminár sv. Františka Xaverského
Banská 28
976 32 Badín, Slovakia

tel: (+421) (0) 484182602
e-mail: redakcia@xaver.sk

web: www.xaver.sk
bankové spojenie časopisu
0434002927/0900

cirkevné schválenie
Biskupský úrad B. Bystrica, č. 1377/98

registračné číslo
MK SR 1429/96
ISSN 1335-2628

Z O B S A H U

ThDr. Marián BUBLINEC, PhD.
Ide Boh proti sebe samému?.....6

Vladimír VÁCLAVÍK
Stretnutie bohoslovcov v Šaštíne.....9

Andrej PORUBSKÝ
Interview s Petrom Budajom.....10

Prof. José NORIEGA
Povolanie k láske a ľudské
naplnenie.....14

Michal LAJCHA
Predstavujeme novokňazov.....17

Ročníkové výlety.....22

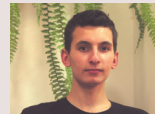
šéfredaktor
Michal Lajcha

distribúcia
Tomáš Gúber

vizuálna koncepcia
Ján Jáger

redaktor
Michal Baláž

redaktor
Štefan Čunderlík

redaktor
Boris Brutovský

redaktor
Andrej Porubský

redaktor
Peter Sekereš

Úvodník

*Bratovi Oliverovi a bratovi
Borisovi na cestu...*

Objav Pánov KRÍŽ! – Nepoznáš ho! Kríž je neoddeliteľný od ukrižovanej LÁSKY. Objav Pánov Kríž a vstúpiš do tajomstva Ukrižovanej Lásky.

Kríž a Eucharistia – život kňaza na zemi s prvkami večného života. Všetko ostatné vypuť zo zreteľa. Kríž a Eucharistia Ťa premenia „na svoj obraz“! – Daj sa k dispozícii ukrižovanej láske úplne a bez zvyšku.

Ak chceš rozumieť sviatosťnému Spasiteľovi, nauč sa „počúvať“ ticho v kostole, v kaplnke s večným svetlom. To ticho je reč Ukrižovanej Lásky. No nestačí ho len počúvať, treba mu aj rozumieť. Preto buď trpezlivý a vytrvalý. Po čase začneš rozumieť.

Jasne si uvedomuj, že Pán Ježiš

MUDr. Ján Čaprka

sa dáva poznať vtedy, keď On chce a nakoľko chce. Pokora, mlčanie, vďakyvzdávanie z našej strany. Môj Ježiš, v tichu Ti tichom vyznávam lásku...

MUDr. Ján ČAPRNKA

Je veľa chorôb, ktoré ničia spoločnosť. Veľmi zákerná je choroba zvaná manipulácia. Nevieť, či je nadobudnutá alebo vrozená, ale viem, že existuje. Priamosť a pravda si vyžadujú osobnosti, tie absentujú, a tak je tu manipulácia. Manipulátor je niekto, kto veľmi dobre vie, o čo mu ide. Takíto ľudia sa podobajú na rozduchávačov, ktorí čosi naštartujú a potom sa stiahnu. Nemajú nato, aby pred ostatnými, takpovediac na javisku, obhájili svoj postoj. Ostávajú šedými eminenciami. Aj keď skutočnosť dopadne v ich prospech, tvária sa, že to nie my, to niekto úplne iný. Áno, možno majú pravdu, ale ten niekto iný by vôbec nebol, keby oni na začiatku neštartovali – nerozdúchavali. Manipulovaný je zase niekto, kto veľakrát padne do pasce. Spočiatku si to neuvedomuje. Je len otázka času, kedy na to príde. A výsledok? Hnev a nenávisť! Aha, o toto vám ide, manipulátori...

-šc-

news

Seminár opäť otvoril svoje brány. No tentoraz nie ani tak preto, aby sa do neho vstupovalo, ako skôr vystupovalo, odchádzalo. A to nie hocikam, ale na prázdniny a pre dvoch našich bratov diakonov priamo do sveta pastorácie, k vám. Ale vráťme späť o dva či tri mesiace.

Viete, aká bola najvychytenejšia destinácia 15. apríla 2007? No, skúste! Žeby Malorka? Alebo Cyprus? Nie, nie. Bol to Krakov. Konkrétnejšie Lagiewniki. A ešte bližšie Sanktuárium Božieho milosrdenstva. Nuž druhá nedeľa po Veľkej noci nás mnohých už roky priťahuje do tejto poľskej svätyne prosieť, ďakovať, očistiť sa. Tak o rok aj vy? Waw, to je super!

Ďalší víkend nám znížili vekový priemer a zvýšili ostražitosť naši miništranti. Perfektné spoločenstvo chalanov celej diecézy si okrem osobitného programu vyskúšalo denný poriadok nás bohoslovcov. Patronát nad duchovno-sportovým stretnutím zoberali bratia štvrtáci.

Koncom apríla sme si kedy-tedy „vystrojili“ opekačku v altánku pri seminári, aby sme sa vyrušili zo zaužívaného stereotypu a upevnili bratské spoločenstvo.

No okrem toho sme v duchu nábožnosti putovali, resp. viezli sa na dve pútnické miesta: 1. mája na celoslovenské stretnutie bohoslovcov do národnej svätyne v Šaštíne, a potom na prvú májovú sobotu zase na naše Staré Hory. Naše liturgické schop-

nosti sme si mohli vyskúšať aj pri konsekrácii nového kostola v Banskej Bystrici – Podlaviaciach.

8. máj má ako štátny sviatok u nás presne vymedzenú funkciu: ročníkové výlety. A tak sa niektorí vybrali do hôr, iní spoznávať biskupské mestá a semináre a posledné ročníky sa spojili v spoločnej exkurzii do Vadovíc a Osvienčimu, ale o tom sa dočítate viac ďalej.

Že bohoslovci majú záujem aj o starú klasiku svedčí fakt, že vari tretina z nás sa v polovici mája vybrala na divadelné predstavenie Lakomec do Zvolena.

Posledné dva dni prednáškového obdobia nám korunovali dve udalosti, pre ktoré sme sa ako študenti trochu – ako ináč – uliali zo školy. Vo štvrtok sme slávilí prikázaný sviatok Nanebovstúpenia Pána, a tak sme povinne svätili. V piatok sa v našom seminári uskutočnila ustanovujúca konferencia Slovenskej spoločnosti pre katolícku teológiu, tak sme počúvali, vzdelávali sa i obsluhovali.

No a potom prišli na nás tie horúčavy. Nielen tie merané v Celziových stupňoch, ale zvlášť tie prežívané pred skúškami. Tak sme opäť išli pokorne prosiť Matku Božiu, Stolicu Múdrosti, na Staré Hory o orodovanie a pomoc. Zároveň sme spolu so všetkými pútnikmi prosili o nové duchovné povolania.

Záver akademického roka patril ako zvyčajne ťažkým i radostným udalostiam. Štátnice z filozofie pre druhákov, z pedagogiky pre tretiakov a z teologických predmetov pre šiestakov, potom slávnostná promócia s externými študentmi a nakoniec kňazská vysviacka dvoch našich bratov diakonov.

Brány seminára nás teda pustili von. No ostávajú otvorené, aby nás znovu v septembri prijali. Veríme, že s obnovenou radosťou, tvorivosťou, nápadmi i novými tvármi a svedectvami Božej dobroty. Boh s vami!... A s tým slnkom to nepreháňajte

-bb-

foto -dj-

Ide Boh proti sebe samému?

Úvahy nad myšlienkami Benedikta XVI.

Bratia a sestry, pokračujeme v našom uvažovaní nad pokladom, ktorý nám dal Boh cez Benedikta XVI., nad encyklikou Boh je láska. V desiatom bode sa nám hovorí: *Izrael sa dopustil cudzoložstva, p o r u š i l zmluvu a Boh by ho mal odsúdiť a odvrhnúť. Práve tu sa však odhaľuje, že Boh je Boh a nie človek: Ako ťa vydám, Efraim, odovzdám ťa Izrael? Srdce sa vo mne obracia, budí sa moje zľutovanie. Nevylejem svoj roz-pálený hnev, neznivočím zase Efraim, veď ja som Boh, a nie človek, Svätý uprostred teba.* (Oz 11, 8 – 9) Pápež pokračuje: Vášnivá Božia láska k svojmu ľudu – k človeku – je zároveň odpúšťajúcou láskou. A teraz prídu zrážajúce slová: Božia láska je taká veľká, že obracia Boha proti nemu samému, jeho lásku proti jeho spravodlivosti. Pýtame sa, ako chápať, ako rozumieť tieto slová? Ako môže Božia láska

obracat Boha proti nemu samému, jeho lásku proti jeho spravodlivosti? Na túto otázku by som chcel odpovedať príbehom. *Bola raz stará rybárska dedina.*

Muži odchádzali loviť ryby a niekedy aj na dlhé týždne. V dedine platil veľmi prísny zákon. Ak prichytili niektorú ženu pri cudzoložstve, zviazali ju a zo skaly hodili do mora.

Jeden mladý rybár krátko po svojej svadbe odišiel na more a jeho ženu pristihli pri cudzoložstve.

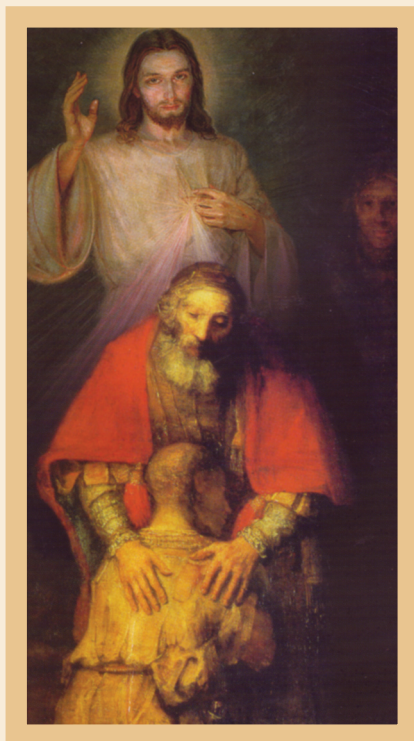
Zákon bol neúprosný. Zviazali ju, a hoci úbohá žena veľmi prosila o zmilovanie, hodili ju z obrovskej skaly do mora. Bolo to hrozné. Avšak tesne nad morom ju zachytila veľká rybárska sieť. To sa vrátil jej manžel, aby jej zachránil život...

Dúfam, že všetkým nám je jasné, že sme nepovedali tento príbeh, aby sme obhajovali alebo zľahčovali akýkoľvek hriech. Nerobil tak ani Pán Ježiš, keď žene pristihnutej pri cudzoložstve povedal: ani ja ťa neodsud-

zujem. Choď a už viac nehreš! Avšak predtým ju zachytil do siete svojej milosrdnej lásky. Manžel z príbehu išiel sám proti sebe. Zákon bol jasný: keď scudzoložila – musí zomrieť. To by bola spravodlivosť. Jeho láska však natiahla nad more sieť. Láska zradeného muža sa obrátila proti spravodlivosti. V konečnom dôsledku proti nemu samému. Avšak touto láskou, tak ťažkou a náročnou, neskočte duchovne narástol. Nestratil, ale prijal. Aj keď šiel proti sebe samému. A narástla aj jeho žena, ktorú miloval nezištnou láskou. Ona prežila dôsledky svojho hriechu, strach pred trestom i smrťou a nakoniec sa ocitla v náručí svojho milujúceho a iste už aj milovaného muža. Asi ho už nikdy nezapomína. Keď teraz zopakujeme slová encykliky, budú nám jasnejšie a začneme tušiť, kam až siaha Boh so svojou láskou:

Vášnivá Božia láska k svojmu ľudu – k človeku – je zároveň odpúšťajúcou láskou. Je taká veľká, že obracia Boha proti nemu samému, jeho lásku proti jeho spravodlivosti. Boh je vášnivý milenec. Miluje nás totálne, nezištné až bezhlavo. Niekoľko by si možno mohol povedať: to je fajn, môžeme si robiť, čo chceme. Isteže môžeme. Tým sa ale vylúčime sami z jeho lásky a nakoniec z vlastného šťastia. On nás pozýva, aby sme ho napodobňovali. Tak prideme k šťastiu. Ostaneme v jeho láske, ak budeme milovať tak, **ako nás on miloval**. Milovať blížneho ako seba samého je krásny a náročný príkaz, ale je starozákonný. Norma lásky je vzatá z človeka. Milovať iných ako seba. Kristus nám priniesol nové prikázanie, cez ktoré nás vyzýva, aby sme sa milovali tak, **ako nás miloval on**. Norma lásky je vzatá z Boha. To je vrchol

zjavenia. Máme ho v evanjeliu sv. Jána. A tu sme v koncoch, obraciame sa k Bohu a voláme: nevládzeme!!! On nám odpovedá: Nebojte sa. Ja viem, čo je vo vás. Poďte ku mne všetci, vezmite a jedzte, vezmite a pite: je to moje telo a moja krv. Dávam vám seba samého. My odpovedáme: už vládzeme. Lepšie povedané: Ty vládzeš v nás. (Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus.) A on nás posielal, ako anjel starozákonného Gedeona: choď v tejto svojej sile a zachraňuj svet. Choďte v mene Božom. Chcieť žiť evanjelium a odmietnuť Eucharistiu, sviatosti, Cirkev, znamená nepochopiť ani evanjelium, ani sviatosti, ani Cirkev.

Vieme tak milovať, že dokážeme ísť aj proti sebe samým? Dá sa to. Je to krásne a obohacujúce.

Istá manželka rozpráva: *Tesne po svadbe som ochorela a nemohli sme*

s manželom žiť manželský život, hoci sme po ňom veľmi túžili. Dalo sa nakúpiť antikoncepcie, ale nechceli sme. Rok sme vydržali, kým som sa nevylicila.

Títo manželia išli v podstate vo svojej obete sami proti sebe. Mnohí ich budú považovať za bláznov. *Ale, ako pokračuje manželka, nikdy by som neverila, že v manželskom vzťahu sa dá ísť to takej hĺbky a krásy. Vážim si svojho manžela a milujem ho stonásobne viac, ako keď sme sa brali. A vtedy som si myslela, že sa už viac ani*

nedá.

Bratia a sestry, dostali sme nové prikázanie milovať tak, ako nás miloval On. Jedno je isté: oplatí sa.

ThDr. Marián BUBLINEC, PhD.

Stretnutie bohoslovcov v Šaštíne očami prváka

Od októbra neprešiel ani rok, čo som sa ako novopečený prváčik ocitol na pôde historického Velehradu, kde sa každé dva roky stretávajú bohoslovci z celého Slovenska, Čiech a Moravy, a teraz 1. mája sme sa opäť celý seminár vybrali na stretnutie bohoslovcov zo Slovenska do Šaštína. Velehrad na mňa veľmi silno zapôsobil, a tak som sa tešil aj na toto stretnutie.

Cesta do našej národnej svätyne bola príjemná, krátili sme si ju modlitbami, rozjímaním, rozhovormi, či dospávaním. Po príchode do Šaštína využili niektorí z nás chvíle čakania na ostatných bohoslovcov a arcibiskupa na modlitbu v bazilike. Považoval som sa za dobrého kresťana a o tomto mieste som vedel len málo. Človeka naplnil len nemý úžas, keď sa ocitol v bazilike plnej bohoslovcov. Nikdy predtým by som si nebol ani len pomyslel, že by som mohol niečo také vidieť a teraz som bol jeden z nich. Pane, aké obrovské zázraky robíš! Svätá omša začala

za nádherného spevu gregoriánskeho chorálu. Pán arcibiskup mal veľmi živú kázeň určenú predovšetkým nám a našim predstaveným. Človek len žasne, keď vidí toľkých mladých ľudí ochotných obetovať svoj život pre Krista. Napíňala ma hrdosť a chuť kričať do celého sveta: „Kristus je s nami aj po 2000 rokoch!“ Sme na začiatku tretieho tisícročia a práve nám určil Pán túto dôležitú úlohu – hlásať jeho evanjelium a poriadne rozpáliť srdcia ľudí pre neho. Po prehliadke baziliky bol obed. Až pri ňom sa začalo naozajstné stretnutie, chvíľami som si pripadal ako na tržnici. Veru, mali sme si čo povedať! Ja som si sadol k bratovi gréckeho rítu. Veľa som toho o nich nevedel, takže nebol žiadny problém s tým, o čom by sme sa rozprávali. Vtedy som pochopil aká je rozdielnosť krásna a obohacujúca. Spolu s mojím kamarátom z bratislavského seminára sme s ním debatovali celé popoludnie. Nakoniec sme sa ešte raz všetci spoločne zišli v chráme na modlitbu akatistu (modlitba gréckokatolíckej cirkvi). Raz mi jeden kňaz povedal, že rozdiel medzi nami a „Grékmi“ je v tom, že my ťaháme Boha na zem a oni sa naopak povznášajú k nemu. Cestou späť sme sa zastavili ešte v Beckove, kde sú kňazi, ktorí majú svoje pozemské poslanie už za sebou a čakajú len na vytúženú odmenu. Bol to zvláštny pocit. Keď sa stretli robotníci, ktorí sa len pripravujú na žatvu s tými, ktorí už majú svoj diel statočne odrobený. V duchu som premýšľal o tom, ako nás asi vnímajú, možno sme im pripomenuli ich začiatky. Toto stretnutie urobilo na mňa obrovský dojem. Po spoločných litániách v ich kostolíku sme sa rozlúčili a vydali na cestu domov.

Vladimír VÁCLAVÍK, 1. ročník
foto: Dominik JÁGER, 1. ročník

Snažím sa nie slovami, ale svojím životom ukázať, že som kresťan

Narodil sa v Banskej Bystrici, kde aj vyrastal, ale už vo svojich šestnástich rokoch cestoval za svojím veľkým snom za oceán. Aj napriek svojmu mladému veku a vzdialenosti od domova nezabudol, k čomu ho viedli jeho rodičia. Boh ostal číslom jeden v jeho živote. Ponúkame vám rozhovor so slovenským reprezentantom a brankárom Colorada Avalanche Petrom Budajom.

Peter, čo pre teba v živote znamená hokej?

Vždy som chcel hrať hokej. Už od malička to bol môj životný sen a vďaka Bohu sa mi to podarilo. Som zdravý a môžem robiť to, čo som vždy chcel a čo som miloval. Hokej pre mňa znamená veľmi veľa. Pre mňa je Boh na prvom mieste, rodina a potom by som dal hokej.

Chcel si od malička hrať hokej alebo si mal aj iné sny?

Moji rodičia mňa ani môjho brata nikdy nikde netlačili. Mohli sme si vybrať. Ja som od svojich 3 – 4 rokov hovoril, aspoň čo mi hovoria rodičia, že chcem byť brankárom, že chcem hrať hokej a chcem hrať v Kanade. Teda bol to vždy môj sen, vybral som si ho sám, ale samozrejme za pomoci rodičov.

Kto ťa motivoval práve na post brankára?

Vždy som chcel byť brankárom, od malička. Dodnes si pamätám, ako som sledoval v televízii hokej Kanada proti Rusku na majstrovstvách sveta. Mal som štyri roky, keď som si povedal, že chcem byť brankárom a chcem chytať v NHL a vďaka Bohu sa mi to splnilo.

Je dôležité mať s trénerom veľmi dobrý vzťah alebo stačí len ten čisto profesionálny? A aký máš ty vzťah so svojím trénerom?

Každý hráč má inú predstavu o tom, aký by mal byť vzťah s trénerom. Ja osobne mám radšej, keď je tréner tvrdý a keď vyžaduje veľa. Myslím, že s trénerom by mal byť

profesionálny vzťah, aby tam bol rešpekt a aby bolo jasné, že tréner je autoritou, lebo on v podstate riadi všetko. Hráči by ho mali plne rešpektovať, lebo on tiež vykonáva svoju prácu a robí všetko preto, aby to bolo dobré.

Máš svoj veľký športový vzor? (prípadne aj z inej oblasti niekto, koho obdivuješ)

Keď som vyrastal, mal som strašne rád Patricka Roya a Martina Brodeura, to boli moje veľké vzory, ale nikdy som sa nesústredil len na týchto dvoch. Sledoval som brankárov aj v našej extralige, aj iných brankárov na MS alebo v NHL a snažil som sa získať niečo z ich

štýlu, kopíroval som ich a keď mi niečo vyhovovalo, tak som si to nechal. Ale mám rád úplne všetky športy a hneď po hokeji je to futbal. Mám rád Ronaldinha alebo Pelého.

Boli v tvojom živote situácie, keď si chcel skončiť s hokejom?

Nie! Absolútne nie, nikdy som nechcel skončiť s hokejom, aj keď viem, že jedného dňa ten čas určite príde, keď budem musieť skončiť pre vek alebo niečo iné, ale verím, že moja kariéra bude čo najdlhšia a bude sa mi dariť, pokiaľ mi Pán dovolí a budem zdravý.

Vždy si sníval hrať práve v Colorade alebo to bolo iné mužstvo?

To je veľmi zaujímavá otázka. Ja som bol draftovaný v roku 2001 a pred týmto draftom som sledoval finále Stanley Cup-u, v ktorom hralo Colorado a New Jersey. Moje mužstvo bolo paradoxne vždy New Jersey a chcel som, aby vyhrali, ale nevyšlo to a prehrali 4:3 na zápasy a ja som bol nahnevaný, že to nevyšlo a práve v tom drafte si ma z druhého kola vybralo Colorado. Takže som už nemal obľúbené mužstvo, ale robil som všetko preto, aby som zostal v Colorade, lebo sa mi tam veľmi páčilo. Je to nádherné mesto a čo sa hokeja týka, Colorado Avalanche má vynikajúcu organizáciu.

Nemyslíš si, že veľká zápasová a tréningová záťaž môže mať aj negatívny vplyv na tvoj organizmus?

Tak samozrejme tie stresy, či už psychické alebo fyzické sú veľké, lebo sa hrá veľmi veľa zápasov a človek je stále na cestách, pretože lieta na zápasy. Musí prispôbiť svoj život hokeju v tom zmysle, že sa bude mimo ľadu starať o svoje telo, bude regenerovať, aby bol pripravený psychicky na zápas a na výkony, lebo v podstate je to práca. Ako aj iní musia prísť do práce načas a podať určitý výkon a všetko podriadiť svojej práci, aj hokejista, keď idú kamaráti večer von, ide si radšej ľahnúť, aby bol

pripravený na zajtrajší zápas.

Počítaš s možnosťou, že by si niekedy chytal ešte aj na Slovensku?

Ja som zo Slovenska odišiel ešte ako malý a nechytal som tu ani juniorskú, ani seniorskú súťaž, chytal som len dorasteneckú, a preto by som rád chytal na Slovensku, ale samozrejme mojím cieľom bolo chytať v NHL, takže budem sa snažiť zostať tam čo najdlhšie, pokiaľ budem schopný chytať na takej úrovni, aby ma mužstvá chceli, ale uvidíme, ako to bude a možno na konci mojej kariéry by som sa rád vrátil a chytal tu nejakú sezónu. Ale prioritou je zatiaľ NHL.

Čomu by si sa chcel venovať po ukončení hokejovej kariéry?

Nad touto otázkou som ešte nejako nerozmýšľal, aj keď by som mal. Samozrejme by som chcel robiť niečo so športom. Ja mám hokej naozaj rád a možno by som chcel byť trénerom. Jednoducho by som chcel ostať v hokeji, lebo hokej je môj život. Hrám ho už od svojich piatich rokov a robím to dlhšie ako čokoľvek iné a chcel by som ostať v tomto hokejovom kolobehu aj naďalej. Ale verím, že toto rozhodnutie nebudem musieť urobiť tak skoro, a že budem hrať čo najdlhšie.

Na nás fanúšikov pôsobíš veľmi pokojne a vyrovnane. Je to tak aj v tvojom vnútri alebo je to len naše zdanie?

Som veľmi rád, že pôsobím vyrovnane, lebo to je v podstate cieľ brankára. Vždy som sa v tom snažil kopírovať Patricka Roya, lebo keď sa človek naňho pozrel, tak si povedal, že to vyzerá tak ľahko, že to môže urobiť aj on

a to je na tom to umenie, keď človek dokáže svoj výkon, aj samého seba tak upokojiť, že divák si povie „to vyzerá ľahko a on to robí s ľahkosťou“. Myslím si, že som pokojný človek a jediný, čo ma dokáže nahnevať, sú nejaké veci, ale väčšinou sa nahnevám sám na seba, keď na tréningu niečo odfláknem, lebo nemám rád flákanie. Ale dá sa povedať, že som dosť pokojný a som veriaci človek, a to robí dosť veľa, to ma veľmi upokojuje a nielen na hokeji, ale aj mimo hokeja a myslím si, že to je ten hlavný dôvod.

V hokeji si toho dosiahol už veľa a veríme, že tvoje úspechy budú ďalej rásť a pokračovať. Ale čo by si chcel ešte dosiahnuť v živote?

Ak raz Pán Boh dá, chcel by som mať svoju rodinu, dobrú manželku a zdravé deti a je mi jedno či chlapca alebo dievča, dôležité je, aby boli zdravé. Ale sú ešte aj nejaké tie športové ciele ako napríklad vyhrať Stanley cup, vyhrať olympiádu so Slovenskom, čo sú samozrejme veľké méty, ale ja som si vždy hovoril, že radšej si dať tie méty vyššie, aby človek mohol napredovať. Treba ďalej tvrdo pracovať a všetko ostatné už nie je v našich rukách.

V Kanade si od svojich 16. rokov. Čítiš sa viac Slovák alebo Kanaďan?

Samozrejme sa cítim ako Slovák. Som Slovák a vždy budem Slovák. Rád sa vraciam na Slovensko a je mi príjemné tráviť čas so svojou rodinou a svojimi kamarátmi tam, kde som vyrastal. Ale na život v Amerike som si už zvykol, lebo tam žijem už dlho – teraz bude deviaty rok. Ale som hrdý na to, že môžem byť Slovák a keďže sme malý štát, mnoho ľudí ani nevie, kde to je a ja sa snažím robiť dobré meno Slovensku ako len môžem.

V Toronte si navštevoval katolícku strednú školu. Má aj Boh miesto v tvojom živote? (Bol si niekým vedený k viere? Kým?)

Áno. Bol som vedený k viere svojimi rodičmi od malička, lebo oni sú tiež veriaci, tak isto aj moji starí rodičia z oboch strán. Som evanjelik, ale chodil som na katolícku školu, ktorá je súkromná a museli tam byť splnené nejaké kritériá. Napriek tomu, že som evanjelik a oni to vedeli, zobrali ma a mohol som tak študovať aj katolícku vieru a poznať jej učenie a zvyky, lebo som to všetko chcel s nimi absolvovať. To, čo nás spája a to hlavné, prečo sme my kresťania, je viera v Ježiša Krista nášho Spasiteľa a ja by som dal Boha vo svojom živote na prvé miesto. Na to nikdy nechcem zabudnúť, že všetko čo mám, mám z Jeho ruky a nie je to moja zásluha. To, že som zdravý a môžem robiť to, čo ma baví, je veľký dar a to sú veci, ktoré si ľudia často neuvedomujú. Keď sa im darí, majú skôr tendenciu zabudnúť na to, od koho to majú. Ja by som na toto nikdy nechcel zabudnúť, lebo viem, že je veľa chalanov, ktorí obetovali pre šport možno viac ako ja, nadreli sa viac ako ja a nikdy to nedotiahli tak ďaleko. Ja som mal tú možnosť. Pre mňa je Boh jednoznačne číslo jeden a ak raz Pán Boh dá a budem mať rodinu, chcel by som ju viesť spolu so svojou manželkou k tomu, aby bol Boh stredobodom našej rodiny, to je pre mňa najdôležitejšie a k tomu som bol aj vychovávaný.

Čo by si chcel odkázať našim čitateľom?

Myslím, že väčšina čitateľov je veriacich a pozná Ježiša Krista a ja im prajem, aby tým, ktorí nepoznajú Boha, vedeli odražať tú lásku, ktorú im dal a mohli ju dať aj tým, ktorí ho nepoznajú.

*Za rozhovor ďakuje Andrej PORUBSKÝ, 5. ročník
Foto: internet, Michal BALÁŽ, 5.ročník*

14 II. Povolanie k láske a ľudské naplnenie (2.časť)

Integrácia ľudskej lásky

Keď sme teraz pochopili, čo je cieľ ľudského života a ako sa tento cieľ objavuje v živote človeka prostredníctvom skúsenosti lásky (Xaver 1/2007), urobíme ďalší krok. Musíme totiž pochopiť, že vytvoriť spoločenstvo osôb nie je nič jednoduché. Láska je skutkom osoby a osoba má v sebe veľa rozmerov – telesný, citový, duchovný a aj rozmer Božej milosti. Všetky tieto rozmery nie sú integrované v prirodzenosti človeka.

Prirodzený nesúlad schopnosti milovať

Stáva sa, že ak chcem milovať osobu, ktorá je predomnou až do konca môjho života, zisťujem, že vo mne samom nie je harmónia. Moje telo, ktoré má mnohé hnutia, duša, ktorá má mnohé ťažkosti, duchovno, ktoré sa mi ponúka, Božia milosť, ktorá mi prináša svetlo – mnohokrát zakúšam sám v sebe, že tieto rozmery sa vo mne bijú, že sú postavené jeden proti druhému. Chcem milovať druhú osobu, ale cit to nesprievádza, alebo sa cítim tak dobre s touto osobou, ale zároveň mám ťažkosť zaviazat sa voči nej svojou vôľou. Telo ma priťahuje k inej osobe a cit mi hovorí, že toto nie je správny moment pre priblíženie sa. Zdá sa, akoby moja štruktúra vo mne bola rozbitá, disharmonická. Keď sa stretávam s druhou osobou, často zisťujem, že nenachádzam s ňou potrebnú harmóniu, pretože má úplne iný rytmus svojho tela, pretože jej city sú úplne odlišné, pretože má inú slobodu. Takže nie je jednoduché vytvárať spoločenstvo. Je veľmi potrebné, aby obaja túžili po vzájomnou súhlase: „Čo budeme robiť na konci budúceho týždňa? Pôjdeme na kon-

ferenciu o rodine a novej evanjelizácii?“ Jeden to chce, druhý to nechce, alebo jeden to chcel včera, ale dnes, keď by mal odísť, začína mať veľa problémov. Nie je jednoduché vytvárať spoločné činy, avšak manželstvo je tvorené z obrovského množstva spoločných skutkov.

Zdokonaľovanie srdca, podmienka integrácie lásky

Koľko ťažkostí majú manželia, aby mohli konať v jednote!? Sú povolaní konať v jednote, ale zisťujú, že táto jednota vôbec nie je jednoduchá. *Tak zisťujú, že ich láska je povolaná nato, aby postupne dozrievala.* Práve v tom momente, keď cítia disharmóniu, keď cítia, že chýba zjednotenie, práve vtedy si môžu uvedomiť, že majú potrebu integrovať sa, hľadať cestu k sebe. Láska, ktorá postupne integruje všetky popudy, ktoré sú typické pre lásku, sa postupne stáva láskou personálnou – osobovou.¹ Nejedná sa o potlačenie, nejedná sa o ignorovanie popudov. Jedná sa o ich integrovanie do osobovej lásky – teda do lásky k osobe.

Pripravenosť integrovať jednotlivé rozmery ľudskej

¹ Poznámka prekladateľa: Termín „*amore personale*“ bol preložený spojením „*osobová láska*“, aby sa zdôraznila úplnosť osoby, ktorá miluje a je milovaná vo všetkých jej rozmeroch. V prípade doslovného prekladu a použitia spojenia „*osobná láska*“, vzniká nebezpečenstvo nesprávneho pochopenia tohto spojenia ako *súkromnej*, resp. *majej osobnej lásky*, čo je v rozpore s kontextom prednášky.

lásky: lásky telesnej, citovej, duchovnej *do lásky personálnej sa volá čnosť*. Čnosťná láska je láska excelentná, krásna! Je to láska natoľko kvalifikovaná, že má schopnosť vymýšľať, budovať a zostavovať spoločné činnosti, akcie.

Verím, že vášmu národu sa páči hudba. Spevák, ktorý spieva v opere a ktorý má schopnosť mnohé vyjadriť hudbou, nerobí chyby. Ale ak začnem spievať ja, myslím, že všetci si zakryjete uši, pretože ja nemám schopnosť spievať ako umelec. Spievať dobre, a taktiež milovať dobre, k tomu je potrebné umenie v takom zmysle, že osoby, ktoré milujú, sa nebudú mylíť – naopak, sú schopné správne vytvárať vzájomné spoločenstvo osôb.

Našli sme v našom živote mnohých ľudí, ktorí milujú láskou skutočne inteligentnou a kreatívnou. Láskou, ktorá je schopná zápasit i bojovať a ktorá je schopná dvíhať človeka. Ako je možné, že majú túto schopnosť? Pracovali vo svojom vnútri a integrovali rozličné rozmery lásky do jedinej osobovej lásky. Človek sa takto stáva umelcom lásky. Umenie lásky nie je technikou alebo vecou skúsenosti. Je to otázka kvality srdca, otázka čnosti.

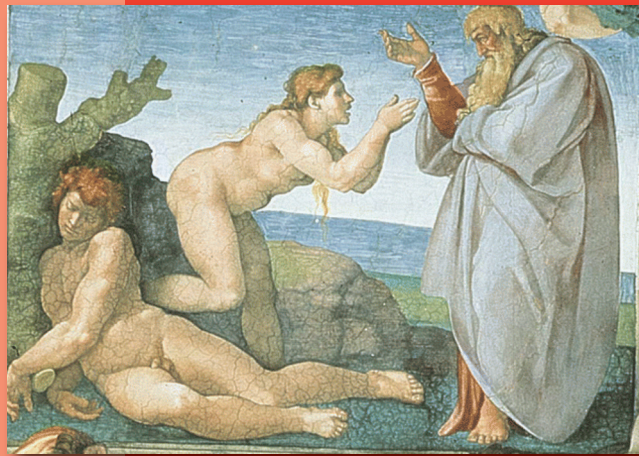
Mnohí z vás určite videli film Róberta Beniniho „*Život je krásny*“.

Úmyslom tohto filmu nie je iba ponúknuť sympatickú komédiu. Jeho poslanstvom je ukázať ľuďom, že urobiť šťastnými tých najbližších nezáleží od vonkajších okolností. Urobiť šťastnými tých najbližších záleží od kvality tvojho srdca. Dnes sa mladí berú s túžbou a predstavou, že všetky vonkajšie okolnosti budú sprevádzať a podporovať ich vzájomnú lásku. Mnohokrát sa potom ukazuje, že láska dnešných mladých je riadená okolnosťami, avšak im samým často chýba sila, aby niesli ďalej údel svojho vlastného života. Film

Róberta Beniniho ukazuje, že aj keď je všetko obrátené proti mne, napriek tomu môžem urobiť moich najbližších šťastnými. To, čo umožní milovať spôsobom excelentným, výnimočným, je kvalita srdca.

Čnosť čistoty ako vyjadrenie dokonalosti lásky

Svätý Otec Benedikt XVI. hovorí o zrelosti lásky. Láska je povolaná dozrieť nato, aby sa stala dokonalou. *Dokonalá láska je čnosť čistoty*. Čnosť čistoty je prežívaná v každej osobe podľa jej životného stavu. Existuje čistota kňaza, čistota človeka ženatého, vydatej, zasvätenej osoby. Vo všetkých stavoch je čistota

vyjadrením dokonalosti lásky spôsobom, ktorý umožní žiť krásnu lásku.

Svätý Augustín, keď chcel vyjadriť, čím sú čnosti, nazval ich *poriadkom lásky, usporiadanou láskou*.

Odvaha je láskou tak uspôsobenou, tak dokonalou, že je schopná bojovať za najbližších.

Spravodlivosť je láskou schopnou zveľaďovať a rozvíjať milovanú osobu.

Rozvážnosť je láska natoľko inteligentná, že je schopná rozlíšiť, čo je dobré a učiť to v konkrétnom čase.

Čistota je láskou tak dokonalou, že je schopná odovzdať sa úplne milovanej osobe.

Tí, ktorí milujú, vedia veľmi dobre, že nie je jednoduché odovzdať sa úplne milovanej osobe. Na lásku totiž číhajú mnohé nebezpečenstvá a rany, za ktoré sa skrývame a ktorými sa ospravedlňujeme. Naša minulosť, psychické stavy, nálada, zdravie atď., to všetko spôsobuje, že mnohokrát sa druhému v podstate nedarujeme. Čnosť čistoty umožňuje, že sme disponovaní, že sme otvorení tomu druhému. Čistota je tá láska, keď som schopný milovať inteligentne, milovať s odvahou, milovať rozumne, milovať tak, že podporujem a rozvíjam toho druhého. A toto je niečo, na čom každý z nás musí pracovať, čo si musíme vybudovať, pretože nikto z nás nemá v sebe od prirodzenosti čnosť čistoty. Čnosť čistoty je ovocím daru, ktorý dostávame od Boha, ale aj spolupráce človeka.

Hanblivosť

Odkiaľ sa rodí čistota, odkiaľ sa rodí dokonalosť lásky? Ako sa rozvíja? Rodí sa na základe skúsenosti veľmi zvláštnej a dôležitej, ktorá sa volá hanblivosť. Hanblivosť je prirodzenou reakciou, tak ako napríklad závrat, keď sme vo výške. Vo vašich krásnych horách sa niekedy nájdú hlboké priepasti a ak sa niekto priblíži k takejto veľkej priepasti, hneď pocíti závrat. Čo znamená závrat, má nejaký význam? Bezpochyby! Závrat nás upozorňuje: „Pozor! Tvoj život je v nebezpečenstve, odstup, nepohrávaj sa s priepasťou!“ Tak podobne je aj hanblivosť prirodzenou reakciou. *Hanblivosť poukazuje na drahocennosť ľudského tela* a taktiež na to, že telo nemôžem redukovať na objekt. Hanblivosť pociťujem práve vtedy, keď prostredníctvom svojej mysle, predstáv, či pohľadu chcem iného zredukovať iba na objekt svojej vôle. Hanblivosť je prirodzenou reakciou, ktorá je prítomná v každej kultúre, v každej spoločnosti, v každej epoche, možno však v rozličných formách. Poukazuje na drahocennosť a výnimočnosť

ľudského tela.

Bola raz jedna krásna dievčina, ktorá pózovala nahá pred maliarom. Táto dievčina sa nehanbila, pretože pohľad, ktorým sa na ňu díval maliar nebol pohľadom, ktorý by ju chcel zredukovať na vec, ale ktorý chcel zobraziť jej krásu. Zrazu si dievčina všimne, že na parapetnej doske okna sú štyri ruky a vystrkujú sa dve hlavy mladých chlapcov, ktorí chcú taktiež niečo vidieť. Čo urobí dievčina hneď a zaraz? Zahalí sa. Prečo? Pohľad týchto chlapcov je veľmi odlišný! Pohľad týchto chlapcov totiž chce použiť jej telo, zatiaľ čo pohľad umelca chce odzrkadliť krásu jej tela.

V skúsenosti lásky obidvaja, muž aj žena, zakusujú hanblivosť. Hanblivosť, ktorá sa objavuje, keď sa pokúšajú použiť telo druhého alebo vábiť druhého svojím telom prostredníctvom neadekvátneho prejavu sexuality. Hanblivosť im pomáha pochopiť, že vo vnútri ich lásky je isté tajomstvo. Odraziac sa od tejto skúsenosti a vytvorením primeranej reakcie hanblivosti, človek, muž aj žena, môže pomaly usmerňovať svoje túžby, učiť sa zacieliť a integrovať svoje túžby.

Toto bol druhý veľmi dôležitý krok. Videli sme, že nestačí iba pochopiť, čo je zmyslom skúsenosti ľudskej lásky, ale že je potrebné učiť sa a pomáhať každej osobe, aby sa stala kvalifikovanou milovať, a to takým spôsobom, ktorý jej umožní žiť plnosť lásky počas rozličných období lásky. Láska má svoje obdobia – jar, leto, jeseň... A v týchto obdobiach je povolaná žiť plnosť lásky. Plnosť lásky, ktorá nie je stále tá istá, pretože jar nie je to isté čo jeseň. Mnohokrát sa stáva, že ľudia, keď prídu do obdobia, keď je zima, majú pokušenie povedať, že ich láska je mŕtva. Je to práve čnosť čistoty, ktorá umožňuje, aby človek žil v rozličných obdobiach milujúc v plnosti.

Prof. José NORIEGA

Vicerektor Inštitútu Jána Pavla II. pre manželstvo a rodinu, Rím
preklad z taliančiny: *Marek ISKRA*

Predstavujeme

XAVER

17

Boris Brutovský

Sympatický, usmievavý, priateľský, spoločenský, vtipný. Hudobné nadanie. Herecké vlohy a kedysi aj ambície. Prezradím, že roky pripravoval „News“ do nášho Xavera. Za onoho času zastával post ceremoniára kňazského seminára, ešte predtým regens Scholy cantorum (vedúci seminárneho zboru). Dlhoročný držiteľ titulu „najnižší obyvateľ seminára“ (teda okrem sestričiek). To je náš 161-centimetrový Bruťo.

Dátum nar.: *Predpredpredposledný apríl 1983*

Bydlisko: *Zvolen*

Rodina: *po poradi: otec, mama, sestra, sestra, brat, ja a brat*

Motto/životné krédo: *Pracuje sa na ňom...*

Čím si chcel byť? *Autobusárom, hercom, kňazom.*

Študoval si na Katolíckom gymnáziu v Banskej Bystrici. Mala aj táto skutočnosť podiel na tvojom povolaní?

Moje rozhodnutie v zásade neovplyvnila.

Kedy sa prvýkrát objavila myšlienka na kňazstvo?

Veľmi ťažko povedať, ale mohlo to byť asi tak pred šesťnástimi rokmi.

Pripusťme, že sú dva základné typy duchovného povolania: Taký, čo sa s tým takpovediac narodil – odmalička chcel byť kňazom. Ako malý chlapec to cítil

a s pribúdajúcim vekom iba očisťoval motívy a prehlboval rozhodnutie. Druhý typ je taký, čo mal úplne iné plány a až neskôr objavil tie Božie. Cesta tohto druhého býva kľukatejšia. **Aká bola tvoja? Kam by si sa zaradil?**

Podľa tohto nedokonalého delenia jednoznačne do prvej skupiny, dnes už menšinovej.

Chodil si niekedy s dievčaťom, išli po tebe baby?

To je ale na telo... Odpoviem trochu šalamúnsky, parafrázujúc odpoveď – ešte vtedy kard. Jozefa Ratzingera na podobnú otázku: O manželstve som uvažoval, ale cítil som, že to nie je moja cesta. Ale že sa aj mňa dotklo priateľstvo, to je jasné.

Čo celibát - nezdá sa ti to až príliš veľká ťarcha na dnešnú dobu? Ťarchou bude, keď si ho taký spravím. Celibát chápem v duchovnej rovine

ako vzájomné darovanie tiel pre dobro Cirkvi. Boh mi dáva do rúk jeho telo pre spoločenstvo veriacich, ja zase jemu svoje, tiež pre úžitok Cirkvi. Každé povolanie (Ján Pavol II. chápe celibát ako povolanie nezávislé od kňazského povolania) si vyžaduje svoju náročnosť. Čo ma nič nestojí, to si ani nevážim.

Mohol by si priblížiť najkrajší moment tvojho života? Čakám naň. (uzávierka bola pred vysviackou – pozn. red.)

Kedy si mimoriadne cítil Božiu blízkosť? Keď som bol vo vnútorných problémoch až po uši.

Seminárnu formáciu máš úspešne za sebou, na inštitúte v Badíne zanechávaš ešte troch Zvolenčanov – čo by si im poradil? Nie som radca, ani som nezjedol múdrosť sveta. Ale ak môžem predsa niečo, tak nech sa neboja vsadiť do spoločenstva. A myslím, že to aj robia.

Mal si aj obdobie, keď si to chcel zabalíť a zo seminára odísť? Moje „krízičky“ nikdy neboli také silné, aby som to zabalil. Možno je to aj povahou, ale určite je to Božou milosťou.

Šesť rokov si sa „učil za farára“. Je ešte vôbec niečo, čoho sa v kňazstve bojíš? Toho, čo je nebezpečné pre všetky povolania: rutinerstvo, zovšednenie. Okrem toho sa bojím straty zmyslu pre posvätnosť, kázania a spovedania. Ide totiž o veľa.

Na čo si zo seminára najviac spomínaš? Na spoločné, či ročníkové akcie.

Na čo sa najviac v pastorácii tešíš? Na prax. Teóriu ovládam.

Predstavujeme

XAVER

19

Oliver Černák

Extrémne húževnatý, zásadový, cieľavedomý, jednoducho tvrdý na seba. Len tak sa dá niečo dosiahnuť. Obdivuhodne vytrvalo pracoval na magisterskej práci z Nového zákona na tému „Pokoľ vám!“ . Nie každý robí diplomovku jeden a pol roka. Päť a pol roka bol seminárnym organistom, čo vôbec nie je maličkosť. Oli, do pastoračie ti želim ten pokoj, o ktorom si toľko študoval.

Dátum nar.: *Silvester 1980*

Bydlisko: *Slaská (okr. ZH)*

Motto/životné krédo:

„Ak je dielo hlboko zakorenené v Bohu, o to istejšie bude stáť.“ (Mária Wardová)

„Všetko môžem v tom, ktorý ma posilňuje.“ (Flp 4,13)

Čím si chcel byť?

V detstve som rád kreslil, hlavne domy a cesty, ktoré som pozoroval, projektovanie však zostalo na pieskovisku... Od 9. roku ma očaril organ, zvlášť sa mi zapáčila verne interpretovaná harmónia a túžil som sa naučiť hrať na tomto nástroji, k čomu som sa po rokoch ako samouk priblížil. Videl som však, že to ešte nie je naplnenie života. A keď Pán povoláva, neberie nám všetko, ale vždy dáva viac.

Viem, že si mal príkladný vzťah s rodičmi. Mala aj táto skutočnosť podieľ na tvojom povolání?

Keďže matka bola učiteľka, žila týmto povoláním, nielen ako zamestnanie „od...do...“. Bol to jej priam životný štýl a jej profesia nekončila za školskou bránou. Najviac si cením, že si zachovala aj v nepriazni

„onoho času“ svoje kresťanské presvedčenie, nešetrila topánky, ani kilometre cestova-

nia po kostoloch mimo bydliska a mohla tak svedčiť aj bez slov. Otec, ako som ho poznal neskôr, zvlášť doma, bol tiež vytrvalý a nepoddajný v každodenných, zvlášť v „kuchynských“ stereotypných úlohách, často v tichosti, bez sťažovania sa, aj po neúspechoch. Obaja rodičia mali vzácnu vlastnosť, že oslovenie kňaza brali úctivo, čo

už vtedy nebola všade samozrejmosť. Verím, že oni boli pre mňa prvými a najdôležitejšími svedkami viery a mám im byť vďačný za mnohé modlitby a obety za mňa. To bol môj „prvý seminár“.

Kedy sa prvýkrát objavila myšlienka na kňazstvo?

Akosi prirodzene ma posvätno priťahovalo, zväčša cez hudbu. Miništrovaniu som dlho „statočne“ odolával, hoci ako malý chlapec som si nacvičoval „suchú“ sv. omšu...

Pripustíme, že sú dva základné typy duchovného povolania: Taký, čo sa s tým takpovediac narodil – odmalička chcel byť kňazom. Ako malý chlapec to cítil a s pribúdajúcim vekom

iba očisťoval motívy a prehlboval rozhodnutie. Druhý typ je taký, čo mal úplne iné plány a až neskôr objavil tie Božie. Cesta tohto druhého býva kľukatejšia. Aká bola tvoja? Kam by si sa zaradil?

Semienko povolania kľúčilo nebadane. Akoby som si to ani sám pred sebou nechcel priznať, najradšej by som na to nemyslel. Zvlášť pri otázkach iných som mal chuť utekať ako Jonáš pred poslaním do Ninive. Pamätám si však chvíle, keď som nedokázal povedať „nie“, hoci som si neskôr skepticky vo vnútri hovoril: „Takýto, aký som teraz, to ani pomyslieť!“ Až po čase som prestal odolávať, možno metaforicky pripodobnené prorokovi Jeremiášovi: „Zvážal si ma, Pane a ja som sa nechal zviest...“ Takže cesta navonok priamočiara, ale zároveň kľukatá.

Čo celibát - nezdá sa ti to až príliš veľká farcha na dnešnú dobu?

Musím byť pripravený, že celibát nebude vždy ľahký, ale verím v Božiu pomoc, že ak sa ho budem snažiť brať úplne vážne, bude prinášať požehnanie. Zodpovednosť a vernosť v začatom diele je rovnako dôležitá u manželov, ako aj v stave bezženstva, ktoré ako prostriedok k cieľu potrebuje neustálu náplň.

Mohol by si priblížiť najkrajší moment tvojho života?

Verím, že po rokoch bude ešte krajší... V tejto chvíli som si spomenul na dávny výlet s rodičmi (ako 7-ročný) v Nízkych Tatrách (neďaleko Demänovskej doliny) v máji uprostred sviežej zelenajúcej sa prírody, jazier, farebných kameňov... Príroda však vtedy nebola najdôležitejšia, ale úplnosť rodiny. To bola „domáca Cirkev.“

Kedy si mimoriadne cítil Božiu blízkosť?

V paradoxných mílnikoch života: keď mi Pán odnímal najbližších.

Šesť rokov si sa „učil za farára“. Je ešte vôbec niečo, čoho sa v kňazstve bojíš? Najskôr svojich slabostí...

Na čo si zo seminára najviac spomínaš?

Jednoznačne na stretnutie so Svätým Otcom Jánom Pavlom II. 12. septembra 2003 na sv. omši na banskobystričskom námestí a podvečer v seminárnej kaplnke.

Mal si aj obdobie, keď si to chcel zabalíť a zo seminára odísť?

Mal som zmiešané pocity, keď som videl, ako najbližší spolubrat/-ia odchádza/-jú... V jednom ťažšom zimnom období som však putoval viac dní s ružencom k neďalekej kaplnke. Verím, že sa splnila skúsenosť don Bosca: „Dôverujte Panne Márii a uvidíte zázraky.“

V „semiku“ si známy svojou záľubou v knihách a encyklopedickými vedomosťami. Máš zopár (párov) „banánových krabíc“ kníh. Aká je tvoja najobľúbenejšia?

Záľubu v knihách som určite zdedil po rodičoch. Zatiaľ najviac ma zaujala trilógia Svedok nádeje (životopis pápeža Jána Pavla II.), ktorú som „vychutnával“ na pokračovanie počas tretieho ročníka (2003/2004) po návšteve Svätého Otca v seminári.

Dovolím si prezradiť, že pri svojej magisterskej práci si sa musel popasovať nielen s angličtinou, nemčinou a taliančinou, ale aj s klasickými jazykmi, hlavne s gréčtinou. Ako to spätne hodnotíš, keď už je diplomovka za vodou?

Dalo to zabráť aj stovky hodín ... a pritom som vedel, že z toho využijem len časť. Bola to práca z prác, a pritom som to chcel čestne dopísať, čo bolo skúškou trpezlivosti a vytrvalosti.

Hoci ťa téma „vtiahla“ (bez toho sa kvalitná práca nedá napísať), mal si aj chvíle, keď si chcel so všetkým „praštit“?

Aj také chvíle boli, keď sa mi to zdalo neúnosné, presahujúce vlastné sily, alebo pri nepochopení iných. Ale termín potrebného záveru ma donútil dopísať poslednú bodku.

Na čo sa najviac v pastorácii tešíš?

Spoznávať nanovo Ježiša ako prvého a pravého Priateľa a cez neho nových ľudí, ktorým by som rád odovzdal povzbudenie, zvlášť v podobných situáciách, ktoré som mohol sám doteraz „pretráviť“.

Za rozhovor ďakuje Michal LAJCHA, 4. ročník

Za pamiatkami Veľkej Moravy

Život v seminári je bohatý na mnohé podujatia, akcie a stretnutia. Medzi takéto podujatia patrí aj ročníkový výlet. Je to deň – v každom semestri jeden, keď sa po ročníkoch rozutekáme do sveta. Tak tomu bolo aj v tomto letnom semestri, presnejšie 8. mája.

Podobne ako naši starší spolubratia sme sa aj my – prváci vybrali do sveta. Výber miesta putovania nám vôbec netrval dlho. Keďže sme sa na cirkevných dejinách takmer celý semester venovali obdobiu Veľkej Moravy, rozhodli sme sa uplatniť staré známe pravidlo: „raz vidieť je lepšie ako stokrát počuť,“ a naše kroky viedli po stopách pamiatok tohto obdobia.

Počas tohto dňa sme navštívili viaceré pamiatky, ktoré pripomínajú tieto historické udalosti. Našou prvou zástavkou bolo starobylé benediktínske opátstvo v Hronskom Beňadiku. Tu sme mali možnosť vidieť areál kláštora a prezrieť si nádherný gotický chrám. Odtiaľ sme prešli do malej, ale o to významnejšej dedinky neďaleko Nitry – Kostolian pod Tríbečom. Tu sme navštívili jeden z najstarších kostolíkov na Slovensku. Sám za seba môžem povedať, a určite

mi dajú za pravdu aj moji spolubratia, že sme cítili veľkú bázeň stáť na mieste, kde sa už vyše tisíc rokov otvárajú ľuďom písma a láme chlieb.

Z Kostolian sme prešli do Nitry. Najskôr sme sa zastavili v miestnej časti Párovce, kde sme si taktiež prezreli jeden z ďalších historických kostolíkov a potom naše kroky smerovali na Nitriansky hrad – symbol starobylej Nitry. Pod hradom

nás privítala socha prvého slovanského kniežaťa Pribinu a po ňom aj spolubratia v nitrianskom seminári. Po krátkej prehliadke seminára sme prešli do areálu nitrianskeho hradu.

Na hrade sme mali možnosť prezrieť

si Katedrálu svätého Emeráma, ako i kaplnku s ostatkami svätého Cyrila. Taktiež sme navštívili aj chrámovú kryptu, kde sú pochovaní nitrianski otcovia biskupi.

Posledné kroky našej cesty nás zaviedli do Nitrianskej Blatnice neďaleko Topoľčian, kde sa kedysi nachádzalo jedno z veľkomoravských hradísk spolu s kostolíkom svätého Juraja, ktorého história siaha až do 9. storočia.

To bola naša posledná zastávka. Odtiaľ už len späť – domov, do seminára. V pamäti nám však ostávajú nádherné spomienky na pekne prežitý deň so spolubratmi a taktiež malá nádej, že aspoň niektorý z nadobudnutých poznatkov nám čosi pomôže pri skúške.

Peter LUPTÁK, 1. ročník

Námestovo

Deň voľna v strede pracovného týždňa isto každému dobre padne. Pre tohtoročných druhákov bol tento deň ďalšou príležitosťou pokračovať v tradícii navštevovania miest, z ktorých pochádzame.

Po zážitkoch z Trnavy, Partizánskeho a Žarnovice sme sa tentoraz vybrali do rodiska nášho najstaršieho spolubrata Šimona – do Námestova. Toto mesto, zasadené

do oravského prostredia, nás síce privítalo tradičným chladným počasím, ale dobroprajnosť domácich nám ihneď pripomenula teplo domova. Našou prvou zastávkou sa stala miestna fara, kde nás pozdravil pán dekan a ukázal nám, akej úcte sa tešia Bohoslovci Banskobystrickej diecézy, keď zavítajú na Oravu. A akoby to vyzeralo, keby práve Bohoslovci nezavítali aj do priestorov chrámu, v ktorom sa Šimon cíti ako doma (ináč zasvätený sv. Šimonovi a Júdovi). Neskôr sme tu mali možnosť prežiť aj sv. omšu za plnej účasti detí (a to myslím doslova) sprevádzanú hudbou. Sedemročné dievčatko spievať sólo uvidíte asi málokde. Výdatný obed vystriedala návšteva u rehoľných sestričiek a ich súkromnou kaplnkou sa rozliehali mariánske spevy, tentoraz v našom prevedení. Deň sa už schyľoval k večeru a nás čakala dlhá cesta do seminára. Názor, že na Orave to ešte stále dýcha živou kresťanskou vierou, sa nám potvrdil. Škoda len, že nepatrí pod správu našej diecézy, lebo ináč by sa sem asi každý z nás v budúcnosti pýtal za kaplána.

Erik POHORELEC, 2. ročník

Slovenský raj

Nechcem povedať, že s pribúdajúcim ročníkom štúdia je otázka „Kam pôjdeme ôsmeho?“ čím ďalej, tým nepodstatnejšia, to vôbec nie! Každému na ročníkovom výlete záleží, veď je to iba raz za rok... Ale rieši sa vecne a pružne, jednoducho bez okolkov. Pribúdajúce povinnosti nedovolia siahodlhé debaty, „podstatné je, aby sme boli spolu ako ročník a druhá podmienka: vypadnúť z každodenných koľají,“ – zaznelo raz „na káve“ takmer jednohlasne.

Najviac bodov získal návrh „Slovenský raj“.

Ráno sme sa zobudili do neistého počasia. Skeptici a pesimisti mali možnosť prejavíť sa: Predvčerom nádherne, včera tiež ani obláčika a dnes? – raz za rok je ôsmeho, aj to je škaredo! Ešte v Poprade to bolo všetko otázne. Nezmeníme cieľ? Ale neskôr nik z nás neľutoval, že sme vytrvali. Zaparkujúc na Podlesku sa už žilo ľahšie – a to iba vďaka pár lúčom slnka! Pri vstupe do národného parku sme zaplatili mýto (ešteže tam nesedel Lévi!), a potom nás už čakali rebríky, lávky, reťaze a stúpačky tiesňavy Suchá Belá. Cez dolinu Malý Kysel' sme prišli k zrúcaninám starého kartuziánskeho kláštora – Kláštorisko. Tomášovský výhľad stál aj za ten lejak. Okruh sme uzatvorili Prielomom Hornádu. (Hojdacie lanové mosty a adrenalínové stúpačky ponad riekou sa oplatí prejsť, aj keď nie ste turista.)

Na Slovenskom raji je úžasné to, že s malou námahou veľa vidíte. Na konci celodenného výletu sme mleli z posledného, lenže my sme videli veľmi veľa! Ako sa blížil západ slnka, čoraz viac sa mi tlačila do mysle pieseň Slovenský raj, to je náš kraj, o ktorom si spievam. Vysoké skaliská, hlboké prepadliská, to je tá moja rodná zem, na ktorú nezabudnem... Ó, zem ty plná krás, ja sa k tebe vrátim zas...

Niektorí sme si pospomínali na viac alebo menej staré časy, keď sme týmito trasami chodili so svojimi blízkymi – rodinou alebo priateľmi.

Ďakujem Bohu za hodnotne prežitý deň, za požehnanie v podobe počasia, dobrej nálady, upevnených vzťahov... Vďaka patrí aj Števovi, ktorý už tradične zabezpečil auto a Maťovi, ktorý sa zriekol výletu, aby sme sa do neho zmestili. Možnosť prejavíť sa dostali nielen optimisti!

Michal LAJCHA, 4. ročník

Wadowice – Osvienčim

My piatci sme sa s celým šiestym ročníkom a pod vedením špirituála Gregu vydali na cestu za poznaním k našim severným susedom – do Poľska. Ešte predtým sme si urobili raňajky v tráve (keďže mrholilo, neboli v tráve, ale v altánku) priamo pod Oravským zámkom a prispeli na chod Policajného zboru Slovenskej republiky. Naším prvým cieľom bola návšteva rodného mesta najvýznamnejšieho Poliaka všetkých čias (Jána Pavla II.) – Wadowic. Obzreli sme si novú Baziliku svätého Petra, miesto, kde sa stal kresťanom, teda farský kostol spolu s krstiteľnicou a zvonka aj rodný dom. Naše plány na pohodový obed niekde na peknom odpočívadle nám zmyla celkom schopná búrka. Za takeého počasia sme dorazili do Osvienčimu. Aj keď liať prestalo skôr ako sme vyšli z prvého pavilónu, predsa niekde v nás ostal dusný, ťaživý pocit z miesta, na ktorom trpelo toľko ľudí. Navonok upravené domy boli obklopené dvojitém ostnatým drôtom a so vstupom, ktorý pôsobil, akoby odtiaľ stráž práve odišla, skrývali v sebe strašné tajomstvo. Chodby lemované fotografiami desať tisícov obetí, miestnosti, ktoré pripomínali ich mučenie a hrozný cynizmus ich katov. A to vraj tento tábor bol ešte celkom dobrý. Nevedel som si celkom predstaviť, čo by mohlo byť ešte horšie. Lenže uvidiac koncentračný tábor Osvienčim-Birkenau som pochopil. Tento tábor bol taký rozsiahly, že nebolo možné dovidieť koniec. Len cesta naprieč, popri nástupišti, ktorým sem vlak privádzal nových a nových väzňov, trvala okolo pätnásť minút. Toto nástupište je z oboch strán lemované ostnatým drôtom

a torzami komínov, ktoré ostali ako jediná pamiatka po drevených barakoch, v ktorých väzni bývali. Jednoducho dva ostrovy nezmyslu, nezmyselne krutej, zvrátenej strany ľudskej prirodzenosti. Výkričník a zároveň otáznik.

Cestu späť sme si museli raziť doslova morom krúp, ktoré sa na nás zosypali pri odchode z tohto miesta. Náš návrat už prebiehal hladko. Jedine na hraniciach sa poľskému colníkovi nepozdával jeden náš diakon, na ktorom sa asi až príliš prejavil čas, ktorý uplynul od toho, keď sa fotil do občianskeho preukazu. Všetko však dobre dopadlo, a tak sa nás vrátilo toľko, koľko nás odišlo.

Michal BALÁŽ, 5. ročník

Vlastivedná 8-smerovka

Keďže nastal čas výletov a dovolení, zamerali sme tajničku na vlastivedu. Možno sa nám to zide, keď budeme blúdiť po našom Slovensku.

Riešenie 8-smerovky z veľkonočného čísla (1/2007): **Boh hľadá človeka jedine v jeho medziľudských vzťahoch.** (Benedikt XVI.) Knihu meditácií Sandra Vitaliniho posielame **Márii Rybošovej** zo Sielnice a **Katke Borovčíkovej** z Nitrianskeho Pravna.

Láska zahŕňa plnosť existencie vo všetkých jej rozmeroch, aj v rozmere času. Nemôže to byť inak, veď jej prísľub smeruje k niečomu definitívnemu: láska je zameraná na večnosť. Áno, láska je extázou, ale nie extázou v zmysle okamihu opojenia, ale extázou v zmysle... (dokončenie citátu z encykliky Benedikta XVI. Boh je láska je riešením 8-smerovky)

Každé správne riešenie poslané do redakcie (e-mailom, poštou, SMS na číslo 0915 438 326 alebo 0914 292 985) do 10. 10. 2007 bude zaradené do zlosovania o knižné ceny. Odmenení budú 3 riešitelia. Nezabudnite uviesť kontakt, vek a adresu, aby sme vedeli, kam máme výhru poslať.

Najvyšší vrch Slovenska (jedným slovom).

Najnižšie miesto Slovenska – 94 m n. m (názov sídla, v tajničke ako 3 osobitné slová).

Najsevernejšia obec Slovenska (v tajničke ako 2 osobitné slová).

Najjužnejšia obec Slovenska.

Najzápadnejšia obec Slovenska je ... Bystrica (v tajničke hľadaj prvé slovo názvu obce).

Najvýchodnejšia obec Slovenska (v tajničke ako 2 osobitné slová).

Naša najdlhšia rieka.

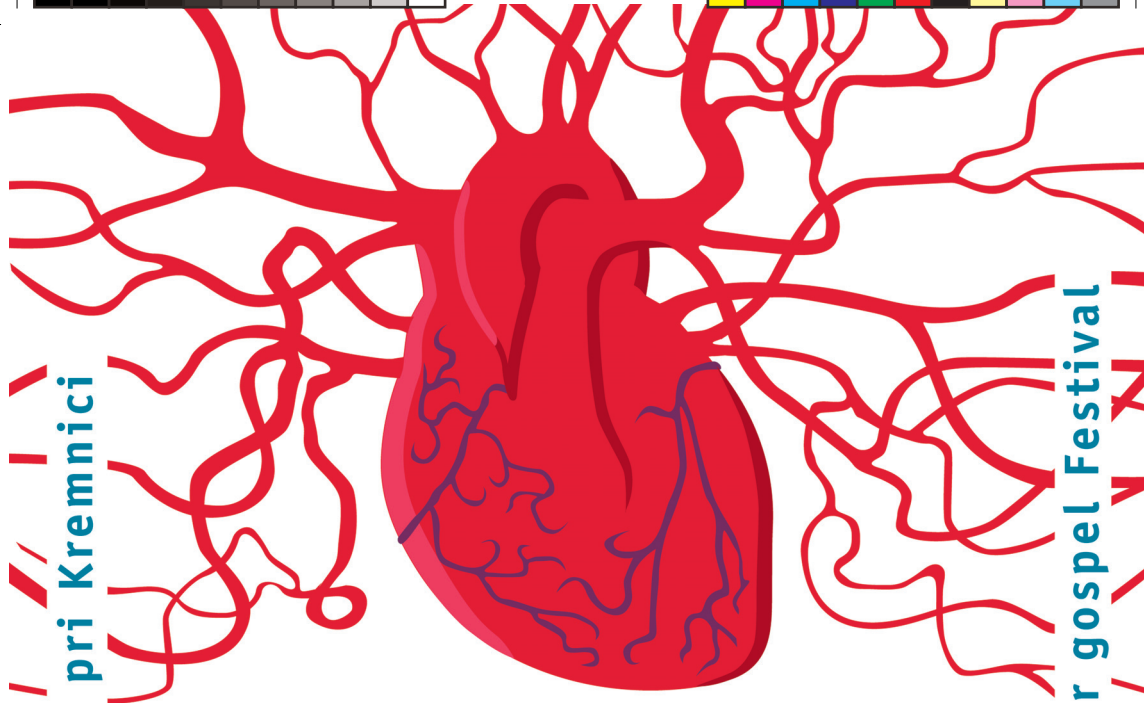
Koľko máme národných parkov? (v tajničke slovom)

Doplň: Morské ..., Zemplínska ..., Liptovská ..., ... Domaša (chýbajúce časti názvov sú v tajničke)

H	C	A	L	R	E	G	C	M	Z	E
S	V	E	L	K	A	T	E	A	A	Y
A	A	B	A	R	I	S	K	R	H	O
A	R	O	H	L	O	P	N	A	O	E
K	V	U	A	N	S	O	K	O	R	T
S	A	O	G	A	D	E	R	T	S	L
V	E	S	N	D	E	M	O	E	K	X
A	C	I	L	D	E	S	O	D	A	U
R	B	O	D	R	O	G	O	M	Z	„
O	P	A	T	I	N	C	E	J	A	„

dodá LÚČ

Nevolné pri Kremnici

Open air gospel Festival

si voľný?

Prihlášky: www.volnost.sk

Ubytovanie: vlastné stany, **Registrácia:** od 14.00, **Cena:** 100,- Sk, **na mieste** 120,- Sk

29.6. - 1.7. 2007

Jeja workshop (CZ), Flamenco tance, Umenie v zbrojnici, Jesus Live, Maľovanie hennou, „Satanova návnada“ „Chváľte ho búboom...“- Psalm Drummers(GB), „Kroky ku slobode“, Parkar a Capuera workshop, Des Jano Graffiti school 2. 5 vierou je všetko možné, Škola tradičného hrnciarstva, semináre, chvály, prednášky ...

Agar, Andy & P.R.C., Broken Reed (ex-Pytki Doś) (PL), eSPé, Christallinus, N.D.E., Tímon Lámačské chvály, Crossing(DE), NoXcuse, Q-Projekt, S2G Band, The Leaf (PL), Timothy Vždy@Všade, Wetva, Praise'n blues-ship band, Psalm Drummers (GB), Gesto, Saleziáni Chillout centrum, Des Jano, Spoločenstvo Dávid, D.W.O.S., Maťo Žák bábko-herc, Gospel disko, Ľudová zábava, Filmy

